

Adviescommissie afgesloten strafzaken

Postbus 20303 2500 EH Den Haag

Bezoekadres:
Lange Voorhout 7
2514 EA Den Haag

Zaak [verzoeker] (ACAS 020)

Beknopt relaas van de feiten

Op maandag 4 juli 2005 heeft het latere slachtoffer [slachtoffer] vanaf 17.21 uur msn-contact met een kennis. Dit contact wordt om 17.24 uur door [[slachtoffer]] afgesloten met de zinsnede: "daar wil ik strax alles over horen graag maar nu ga ik er ff af om te kokkerellen." Na 18.15 uur die avond van 4 juli 2005 is het msn-account van het slachtoffer niet meer actief. Om 17.55 uur belt [[slachtoffer]] wel nog naar het vaste telefoonnummer van haar moeder. Om 18.00 uur wordt [[slachtoffer]] gebeld door verzoeker [verzoeker]. Hierna is er geen uitgaand telefoonverkeer meer. Op 5 juli 2005 volgen er vanaf 00.14 uur inkomende oproepen die niet worden beantwoord.

Op 5 juli 2005 neemt een vriendin van het slachtoffer contact op met de politie. Ze verklaart dat zij [[slachtoffer]] op vrijdag 1 juli 2005 voor het laatst heeft gezien en gesproken en dat zij sindsdien niets meer van haar heeft vernomen, hetgeen ongebruikelijk is. Zij heeft daarop besloten naar de woning van [[slachtoffer]] te gaan, maar op haar aanbellen werd niet gereageerd. De politiemensen treden rond 20.55 uur de in Capelle aan den IJssel gelegen woning van [[slachtoffer]] binnen. Daar treffen zij op de zitbank in de woonkamer, onder een stapel dekens, het levenloze lichaam van [[slachtoffer]] aan. Het slachtoffer is gedood met een enkel schot door het hoofd, van zeer dichtbij afgevuurd. In zijn rapportage concludeert de schouwvarts dat het slachtoffer om het leven is gebracht tussen 4 juli 2005 om 17.30 en 5 juli 2005 om 05.30 uur.¹

Omdat het appartement in ordelijke staat verkeert, braaksporen ontbreken en er geen sporen van een worsteling worden aangetroffen, neemt de politie aan dat de dader een bekende van het slachtoffer was.

Verzoeker [verzoeker], de vroegere partner van [[slachtoffer]] met wie hij twee jonge kinderen heeft – [[betrokkene 1] en [betrokkene 2]] - wordt aangehouden. Verschillende getuigen verklaren van het slachtoffer te hebben gehoord dat er veel problemen waren tussen haar en haar ex-partner [verzoeker]. Het slachtoffer zou daarbij hebben verteld dat zij door [verzoeker] werd mishandeld en dat hij haar regelmatig met de dood bedreigde. Op 28 oktober 2004 en 11 januari 2005 deed het latere slachtoffer bij de politie aangifte terzake onder meer mishandeling en bedreiging, gepleegd door verzoeker.²

[verzoeker] is - ook naar eigen zeggen - op 4 juli 2005 omstreeks 18.30 uur met zijn auto aangekomen bij de woning van het slachtoffer. Hij zou omstreeks 20.15 uur de woning met zijn kinderen hebben verlaten: er is een getuige die verklaart dat [verzoeker] rond dat tijdstip de flat van het slachtoffer verliet. Op videobeelden is te zien dat [verzoeker] om 20.24 uur gebruik maakt van de pinautomaat van de Rabobank aan het Stadplein in Capelle aan den IJssel. Hij doet dat met de pinpas van het slachtoffer en hij pint een bedrag van € 60,-. Hierna rijdt hij - in de auto van het slachtoffer - naar de McDonald's in Hoogvliet, waar hij bij de McDrive drie happy meals bestelt. Vervolgens rijdt

¹ Onderzoeksbevindingen forensisch geneeskundige P.P.M. Bender, 1 augustus 2005 en 2 maart 2006 (aanvulling op schouwverslag van 1 augustus 2005).

² Proces-verbaal van aangifte van 11 januari 2005, p. 257-259 van het doorgenummerde dossier en proces-verbaal van aangifte van 28 oktober 2004, p. 267-270 van het doorgenummerde dossier.

hij naar zijn zus. Omstreeks 21.00 uur komt verzoeker met zijn kinderen aan bij het huis van zijn zus. [verzoeker] wacht eerst buiten op zijn zus. Als zij rond 21.30 uur thuiskomt, blijft hij ongeveer een half uur in haar huis, voordat hij met de auto van het slachtoffer naar de woning van zijn vriendin rijdt. Verzoeker en zijn vriendin rijden die avond - ook weer in de auto van het slachtoffer - naar Den Haag; zij eten daar en zij rijden terug naar de woning van de vriendin. Daar blijft verzoeker die avond slapen.

De volgende dag parkeert [verzoeker] omstreeks 10.00 uur de auto van het slachtoffer in de nabijheid van haar appartement. Een getuige ziet hem rond deze tijd. De sleutels van de auto gooit [verzoeker] in de brievenbus van de woning van het slachtoffer.

Rechtsgang

Op 6 juni 2006 is [verzoeker] door de Rechtbank Rotterdam veroordeeld tot een gevangenisstraf van veertien jaar voor de moord op [[slachtoffer]] (ECLI:NL:RBROT:2006:AX7106). Op 1 april 2008 is hij door het Gerechtshof Den Haag veroordeeld tot een gevangenisstraf van 13 jaar en 9 maanden wegens moord (ECLI:NL:GHSGR:2008:BC8288). Vanwege het overschrijden van de redelijke termijn heeft het Hof, ten opzichte van het vonnis van de Rechtbank, drie maanden "strafkorting" gegeven. Het cassatieberoep is op 24 maart 2009 door de Hoge Raad verworpen (ECLI:NL:HR:2009:BH1505).

[verzoeker] heeft bij de politie, bij de rechter-commissaris en ter terechtzitting in eerste aanleg en in hoger beroep ontkend iets met de dood van [[slachtoffer]] te maken te hebben. Hij heeft verklaard dat hij na aankomst in de flat met de kinderen heeft gespeeld. Daarna zou hij de kinderen onder de douche hebben gezet en later zouden hij en de kinderen de flatwoning van het slachtoffer hebben verlaten.

Verzoeker beweert dat hij zijn kinderen heeft opgehaald zodat zij bij hem konden logeren. Uit het vonnis van de Rechtbank blijkt dat het zeer ongebruikelijk was dat de kinderen bij hun vader logeerden. "Bovendien heeft het er alle schijn van dat verdachte en zijn kinderen de woning in haast hebben verlaten. De kinderen waren (deels) gekleed in nachtkleding en badjasjes. Met uitzondering van de medicijnen van [betrokkene 2], had [verzoeker] geen verdere logeerspullen voor de kinderen meegenomen", aldus de Rechtbank in haar vonnis. Nadat [verzoeker] zijn kinderen bij zijn zuster had afgezet, is hij naar zijn vriendin gegaan.

Voor het bewijs is door Rechtbank en Hof gebruik gemaakt van de resultaten van onderzoek naar schotrestdeeltjes. Deze deeltjes werden onder meer in de auto van het slachtoffer gevonden. Rechtbank en Hof overwogen hieromtrent dat de auto tussen 4 juli 2005 20.15 uur en het veiligstellen daarvan op 6 juli 2005 om 14.15 uur door geen ander dan door de verdachte is bestuurd en dat in deze auto op de handrem, het stuur (2x) en de stoelvergrendeling onder de zitting van de bestuurdersstoel schotrestdeeltjes werden aangetroffen die uniek zijn voor een loodhoudend schietproces. Gelet op de plaatsen in de auto waar de schotrestdeeltjes zijn gevonden, zijn deze daar - aldus Rechtbank en Hof - terecht gekomen door contaminatie van deze plaatsen met - (een) hand(en) van - een bestuurder van de auto. Daaruit volgt dat deze bestuurder betrokken is geweest bij een schietproces met loodhoudende munitie. Dat de schotrestdeeltjes van hand tot hand en mogelijk via het slachtoffer in de auto zijn terechtgekomen en daar al enige tijd hebben gezeten, zoals door de verdediging is betoogd, wordt niet waarschijnlijk geacht. Uit de vakbijlage "schotrestenonderzoek" van het Nederlands Forensisch Instituut (NFI), in samenhang gezien met de door getuige-deskundige Biegstraten afgelegde verklaring bij de rechter-commissaris en ter terechtzitting in eerste aanleg, kan worden afgeleid dat op plaatsen die intensief worden gebruikt, zoals een auto en dan met name het stuur en de handrem, schotrestdeeltjes snel verloren gaan. Op basis van het voorgaande hebben Rechtbank en Hof het hoogst aannemelijk geacht dat verdachte, die als laatste de auto en gedurende enige tijd heeft bestuurd, de schotrestdeeltjes daar heeft achtergelaten en aldus kort voor 6 juli 2005 betrokken is geweest bij een schietproces.

Tijdens een afgeluisterd gesprek in de penitentiaire inrichting op 9 november 2005 heeft [verzoeker] tegen een redacteur van het televisieprogramma van Peter R. de Vries hierover gezegd: "Wat ik voor mij zelf vervelend vind, is dat er kruitsporen zijn." Voorts zijn er twee getuigen, te weten [getuige 1] en [getuige 2], die verklaren dat zij in het (nabije) verleden hebben gezien dat verzoeker in het bezit was van (een) vuurwapen(s). Ook het slachtoffer heeft aan verschillende personen verteld dat verzoeker over een vuurwapen beschikte.

Het verzoek van de veroordeelde en zijn raadsman

Op 14 augustus 2014 heeft mr. G.G.J. Knoops, advocaat te Amsterdam, namens verzoeker bij de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad een verzoek ingediend ex artikel 461 Sv tot het doen verrichten van voorbereidend onderzoek. Verzoeker stelt dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de aanname van het Hof dat verzoeker over een wapen zou beschikken en naar de aanname dat verzoeker de computer van het slachtoffer zou hebben gebruikt. Evenmin zou het alternatieve scenario dat herhaaldelijk door verzoeker naar voren is gebracht - en dat er kort gezegd op neer komt dat een flatgenoot van het slachtoffer haar zou hebben gedood - voldoende serieus zijn genomen. Op 22 augustus 2014 heeft de mr. Knoops de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad nog een aanvulling op zijn eerder verzoek doen toekomen.

Mr. Knoops verbindt aan zijn verzoek de volgende onderzoeksvragen en daaraan gerelateerde onderzoekswensen. Ze verdienen, aldus de raadsman, beantwoording alvorens een herzieningsverzoek zelf bij de Hoge Raad kan worden ingediend:

- A. Hoe betrouwbaar is de verklaring van [de dochter van het slachtoffer en verzoeker] in het licht van haar leeftijd en de mogelijke beïnvloeding door de familie van het slachtoffer?
 - De Commissie zou nader onderzoek kunnen instellen naar de betrouwbaarheid van de studioverhoren van [de dochter].
 - De studioverhoren van [de dochter] zouden kunnen worden geanalyseerd door een expert, waardoor duidelijk kan worden of en zo ja in welke mate de verhoren betrouwbaar zijn.
 - Voorts zou onderzoek gedaan kunnen worden naar mogelijke, door de familie van het slachtoffer uitgeoefende druk op [de dochter].
- B. De Commissie zou een voormalig gevangenismedewerker – destijds geestelijk verzorger - kunnen horen, die wetenschap zou hebben van een belastende, maar onjuiste getuigenverklaring die over verzoeker zou zijn afgelegd. De verklaring zou betrekking hebben op de kleding die verzoeker op de avond van 4 juli 2005 heeft gedragen. De bedoelde medewerker is [[getuige 3]], voorheen als geestelijk verzorger verbonden aan P.I. de Schie en thans werkzaam bij [het Flevoziekenhuis te Almere].
- C. De Commissie zou aanvullend onderzoek kunnen instellen naar het gebruik van de computer van het slachtoffer op 4 juli 2005 om 19.04 uur en 19.53 uur. Aangezien de politie gegevens heeft over welke *websites* eerder zijn bezocht via het *gastaccount* van de computer, zou een dergelijk onderzoek mogelijk moeten zijn voor het gebruik van de computer op deze tijdstippen. Dit zou verzoekers lezing van de feiten kunnen bevestigen.
- D. De Commissie zou aanvullend onderzoek kunnen instellen naar de schotrestdeeltjes die zijn aangetroffen bij het slachtoffer en kunnen laten onderzoeken of deze schotrestdeeltjes overeenkomen met de deeltjes die zijn gevonden in de auto van het slachtoffer. Meer specifiek stelt de advocaat van verzoeker het volgende voor: onderzoek naar meer monsters van de plaats delict, zodat een duidelijker beeld ontstaat van de deeltjes die zijn vrijgekomen bij het schietproces. En: onderzoeken naar de (mate van) overeenkomst van deze deeltjes met de deeltjes die zijn gevonden in de auto van het slachtoffer. Als blijkt dat de schotrestdeeltjes die zijn aangetroffen bij het slachtoffer anders zijn dan de schotrestdeeltjes die zijn gevonden in de

auto van het slachtoffer, zou dit volgens verzoeker betekenen dat de schotrestdeeltjes in de auto *niet* zijn terug te voeren op de handen van de dader.

- E. De Commissie zou aanvullend onderzoek kunnen doen naar het alternatieve scenario en naar een mogelijk andere verdachte. In dat verband wordt door de advocaat van verzoeker voorgesteld:
- Om verder onderzoek te doen naar het alibi van [betrokkene 3];
 - Om een analyse te maken van diens eerdere verklaringen;
 - Om nader onderzoek in te stellen naar het scenario dat iemand anders dan verzoeker het slachtoffer die bewuste avond opzoekt en heeft gedood; verzoeker stelt in dat verband dat het slachtoffer nog bezoek zou krijgen op de avond van 4 juli 2005.

Adviesvraag van de Procureur-Generaal

Op de voet van artikel 462 Sv heeft de Procureur-Generaal bij brief van 9 september 2014 aan de Adviescommissie Afgesloten Strafzaken advies gevraagd over de wenselijkheid van een nader onderzoek als bedoeld in artikel 461, eerste lid, Sv. Daarbij ware aandacht te besteden aan de vraag naar het nut en de noodzaak van het onderzoek dat in het verzoekschrift is voorgesteld, als ook aan de vraag of er naar het oordeel van de Adviescommissie andere aanknopingspunten zijn voor nader onderzoek naar het bestaan van gronden voor herziening van de veroordeling.

Het wettelijk kader voor de behandeling van het verzoek

Op grond van artikel 462, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering is de Adviescommissie Afgesloten Strafzaken (hierna: ACAS of Commissie) belast met de advisering over de wenselijkheid van een nader onderzoek als bedoeld in artikel 461, eerste lid, Sv. Dat wil zeggen: een nader onderzoek naar de aanwezigheid van een grond voor herziening als bedoeld in artikel 457, eerste lid, onder c. Volgens laatstgenoemde bepaling kan de Hoge Raad een veroordeling herzien indien sprake is van een gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat op zichzelf of in verband met de vroeger geleverde bewijzen met de uitspraak niet bestaanbaar schijnt, zodanig dat het ernstige vermoeden ontstaat dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid, hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling. De Commissie brengt haar advies uit aan de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad (art. 462, lid 1, Sv) of aan de Hoge Raad zelf (art. 469, lid 1, Sv).

In de Nota van Toelichting bij het Besluit Adviescommissie afgesloten strafzaken wordt opgemerkt dat onder de vraag naar de wenselijkheid van een nader onderzoek, kan worden begrepen de vraag naar de vraagstelling en inrichting van dat onderzoek (§ 2.1). Ook kan de Commissie adviseren om in het kader van een nader onderzoek de door haar wenselijk geoordeelde onderzoekshandelingen te doen uitvoeren (Nota van Toelichting bij artikel 8 van het Besluit adviescommissie afgesloten strafzaken).

De activiteiten van de Commissie

De Commissie heeft het complete dossier op 17 november 2014 ontvangen. Vanuit de Commissie zijn de leden Velings, Franken en Merkelbach met de voorbereiding van het advies belast. Daartoe hebben zij onafhankelijk van elkaar het dossier bestudeerd. Daarbij hebben zij het wenselijk geacht om tevens de banden van het verhoor van dochter van verzoeker op te vragen. Deze banden heeft de Commissie op 23 maart 2015 ontvangen. Het conceptadvies is besproken in de vergaderingen van de Commissie van 20 februari en 20 maart 2015. Daarbij heeft de Doelder zich verschoond en het plaatsvervangend lid Cleiren deelgenomen aan de beraadslaging.

De bevindingen van de Commissie

Onderzoeksvraag A

Onder punt 5.4 van het verzoek,³ dat betrekking heeft op onderzoeksvraag A, wijst verzoeker op “nieuwe aanwijzingen in verband met de verklaringen van de kinderen van verzoeker”.⁴

De strekking van dit deel van het verzoekschrift is drieledig:

1. het Hof heeft “de verklaringen van de kinderen”⁵ gebruikt om de chronologie van de gebeurtenissen te reconstrueren;
2. nieuw wetenschappelijk onderzoek laat zien dat jonge kinderen extra vatbaar zijn voor suggestieve druk tijdens politieverhoren;
3. er bestaan in casu aanwijzingen dat “de verhoren van de kinderen” niet adequaat zijn uitgevoerd.⁶

Prealabele opmerkingen

De Commissie heeft uitvoerig onderzoek gedaan naar de verklaringen van [de dochter van verzoeker] over de gebeurtenissen op maandag 4 juli 2005. Alvorens de Commissie haar conclusies daarover geeft, past een aantal prealabele opmerkingen. Om te beginnen: het verzoekschrift besteedt veel aandacht aan de verklaringen afgelegd door [de dochter van verzoeker]. Het is de Commissie evenwel opgevallen dat Hof noch Rechtbank zich in de bewijsoverwegingen heeft laten leiden door deze verklaringen. Zelfs de stelling dat het Hof zich bij het reconstrueren van de chronologie van de gebeurtenissen op maandag 4 juli en dinsdag 5 juli 2005 heeft verlaten op de verklaringen van [de dochter van verzoeker] – zoals wordt verondersteld door verzoeker – acht de Commissie aanvechtbaar.⁷

Voorts geven verzoeker en diens advocaat een onvolledige samenvatting van het door hen aangehaalde, wetenschappelijk onderzoek naar het verhoren van jonge kinderen. De portee van dat onderzoek is eerst en vooral dat jonge kinderen – indien zij op een juiste manier worden verhoord – heel wel in staat zijn om te verklaren over de toedracht van gebeurtenissen. Onder omstandigheden zijn zij eerder minder dan meer bevattelijk voor suggestieve wenken en misleidende informatie dan oudere kinderen en volwassenen.⁸

Ten derde: verzoeker gaat eraan voorbij dat inzake de drie studioverhoren van [de dochter van verzoeker] rapporten zijn opgemaakt door de recherchepsycholoog en verhoor-expert Van der Sleen. Haar ene rapport d.d. 5 december 2005 gaat over het eerste (6 juli 2005) en het tweede (1 augustus 2005) studioverhoor en is niet enkel gebaseerd op een analyse van de processen-verbaal, maar ook op die van de video-opnamen van de verhoren. Het andere rapport van Van der Sleen is gedateerd op 28 februari 2006 en heeft betrekking op het derde verhoor (19 oktober 2005) van [de dochter van verzoeker]. Opnieuw baseerde deze deskundige zich daarvoor niet enkel op de processen-verbaal, maar ook op de video-opname van het verhoor.

Met het oog op hetgeen in het verzoekschrift over de kwaliteit van de verhoren wordt opgemerkt, dient het een doel om stil te staan bij wat de deskundige Van der Sleen hierover zegt. Zij concludeert

³ Verzoek tot voorbereiding onderzoek in herziening (hierna Verzoekschrift) 14 augustus 2014, p. 20 ev.

⁴ Verzoekschrift 14 augustus 2014, p. 20 ev.

⁵ De Commissie houdt het er voor dat mr. Knoops doelt op de verklaringen van de toen 5.7 jaar oude [dochter van verzoeker]. De Commissie heeft in het dossier geen proces-verbaal van een studioverhoor van haar toen bijna driejarige broertje aangetroffen. De Commissie neemt aan dat zo'n studioverhoor nooit heeft plaatsgevonden.

⁶ Waaruit deze aanwijzingen zouden bestaan, maken verzoeker en raadsman niet duidelijk.

⁷ Het is enkel de Rechtbank die in haar vonnis d.d. 6 juni 2006 (p. 4) het volgende opmerkt: “uit het eerste studioverhoor van [dochter van verzoeker] blijkt tot slot dat de kinderen hun moeder na het douchen niet meer hebben gezien.” Het gaat hier om een feitelijke vaststelling die – zo is de Commissie uit het dossier gebleken – niet is bestreden door verzoeker.

⁸ Dat paradoxale fenomeen staat te boek als “developmental reversal” en treedt dan op wanneer getuigen wordt gevraagd een semantisch complexe gebeurtenis te beschrijven.

dat de drie verhoren adequaat zijn uitgevoerd.⁹ Daar voegt ze voor wat betreft de eerste twee verhoren het volgende aan toe: “De verklaringen van [de dochter van verzoeker] zijn tot stand gekomen op een wijze die voldoet aan de eisen. Er zijn in het dossier geen aanwijzingen te vinden voor het alternatieve scenario dat de verklaringen van [de dochter] sterk zijn beïnvloed door volwassenen in de omgeving van [de dochter].”¹⁰ Op de inhoud van het derde verhoor komt de Commissie hieronder nog te spreken.

De verhoren van [de dochter van verzoeker]

De Commissie heeft zich zelf een oordeel gevormd over de kwaliteit van de verhoren van [de dochter van verzoeker]. Ze heeft daartoe de processen-verbaal van deze verhoren, alsook de opnamen ervan bestudeerd.

Het verhoor van donderdag 7 juli 2005 (eerste verhoor)

Dit verhoor vond plaats drie dagen na de gebeurtenis op maandag 4 juli 2005. Het is duidelijk dat de interviewster zich heeft ingespannen om [de dochter van verzoeker] op haar gemak te stellen en om haar de spelregels van het gesprek uit te leggen (“als ik nou dingetjes aan jou vraag en je weet het niet, dan mag je gewoon zeggen ‘nou dat weet ik niet’”).¹¹ Het verhoor bestaat grotendeels uit open vragen over de chronologie van de gebeurtenissen op maandag 4 en – in mindere mate – dinsdag 5 juli 2005. De Commissie heeft – in navolging van de deskundige Van der Sleen – op geen enkele wijze kunnen constateren dat de interviewster tekort schiet in het toepassen van de standaarden die gelden voor het verhoren van jonge kinderen. De Commissie voegt daar nog aan toe dat evident blijkt dat [de dochter van verzoeker] ten tijde van verhoor in de veronderstelling verkeerde dat haar moeder ziek was en in een ziekenhuis lag. Daaruit kan worden afgeleid dat zij – de dochter – voorafgaand aan het verhoor niet heeft blootgestaan aan misleidende informatie – althans effectieve misinformatie – over de dood van haar moeder en wie daarvoor verantwoordelijk is.

Wat [de dochter van verzoeker] tijdens dit verhoor verklaart over de vroege avond van de 4 juli 2005, komt erop neer dat zij onder de douche heeft gestaan, dat zij vervolgens haar “slaapjurk” heeft aangetrokken, dat zij samen met haar vader en broertje de flatwoning heeft verlaten en dat zij daarbij *geen* afscheid heeft genomen van het slachtoffer (de moeder). De moeder zou – zo zou verzoeker zijn dochter hebben verteld – frieten zijn gaan halen.

Het verhoor van donderdag 1 augustus 2005 (tweede verhoor)

Dit verhoor vindt ongeveer een maand na de gebeurtenissen van maandag 4 juli 2005 plaats. De interviewster is een andere rechercheur dan de rechercheur die het eerste verhoor uitvoerde. Opnieuw geldt dat de interviewster zich moeite getroost om [de dochter van verzoeker] op haar gemak te stellen. En andermaal worden de spelregels met haar – de dochter - doorgenomen (“en als ik nou een vraag aan jou stel die je niet begrijpt, omdat ik misschien een moeilijk woord gebruik of zo, of een ingewikkelde zin, dan mag je dat ook gewoon tegen me zeggen”¹²). Ook nu stelt de interviewster vooral open vragen over de gebeurtenissen van maandag 4 juli 2005. [De dochter van verzoeker] geeft daarvan een schets die grotendeels overeenkomt met wat zij tijdens het eerste verhoor ook al heeft verklaard. Ze voegt eraan toe dat zij die maandag de flatwoning haastig hebben verlaten (“omdat papa zei, vlug, vlug”¹³) en dat zij daarbij weinig hebben meegenomen. De Commissie heeft – en ze volgt daarin de deskundige Van der Sleen – niet kunnen constateren dat de interviewster [de dochter van verzoeker] op enigerlei wijze onprofessioneel heeft verhoord. Er is geen sprake van druk of van misleidende vragen of anderszins van blootstelling aan misleidende

⁹ Ofschoon ze ook constateert dat door de interviewer niet op alle punten voldoende is doorgevraagd.

¹⁰ Deskundigenbericht Van der Sleen van 5 december 2005, p. 6.

¹¹ Proces-verbaal verhoor [dochter van verzoeker] 7 juli 2005; p. 176 van het doorgenummerde dossier.

¹² Proces-verbaal verhoor 1 augustus 2005; p. 357 van het doorgenummerde dossier.

¹³ Proces-verbaal verhoor 1 augustus 2005; p. 380 van het doorgenummerde dossier. Merk op dat deze mededeling overeenkomt met hetgeen de buurman verklaart, maar wat werd bestreden door verzoeker; proces-verbaal terechtzitting Rechtbank Rotterdam d.d. 23 mei 2006, p. 6.

informatie. Uit het verhoor blijkt dat op dat moment [de dochter van verzoeker] meende dat haar moeder was doodgeschoten door “boeven”. Daaruit mag worden afgeleid dat zij voorafgaande aan het verhoor niet is voorzien van suggesties – althans effectieve suggesties - over het mogelijke ouderschap van verzoeker.

Het verhoor van woensdag 19 oktober 2005 (derde verhoor)

Dit verhoor vindt meer dan drie maanden na het delict plaats. Ook in dit derde verhoor wordt [de dochter van verzoeker] op haar gemak gesteld, worden de spelregels uitgelegd en stelt de interviewster vooral open vragen. De Commissie is op geen enkele wijze gebleken dat de interviewster onoordeelkundig te werk is gegaan. Wat [de dochter van verzoeker] tijdens dit derde verhoor vertelt, strookt met haar eerdere relaas (“toen zei papa, toen kwam papa en die zegt mama is even frietjes halen”¹⁴). Wel komt [de dochter van verzoeker] tijdens dit derde verhoor met een aantal nieuwe details. Zo zegt ze:

- dat ze een knal heeft gehoord;
- dat ze van haar vader niet de woonkamer in mocht komen, omdat er glazen waren omgevallen;
- dat ze haar moeder heeft zien liggen op de bank;
- dat haar vader een zwarte trainingsbroek (“met wit”) aan had;
- en dat oma haar later had gevraagd wat er die avond was gebeurd.¹⁵

De deskundige Van der Sleen stelt in haar rapport over dit verhoor dat er geen aanwijzingen zijn dat de grootmoeder [de dochter van verzoeker] heeft *gecoached* bij het afleggen van de verklaring. Maar, zo voegt deze deskundige eraan toe, het is mogelijk dat de dochter “naar aanleiding van haar eigen conclusie of informatie van anderen dat haar vader haar moeder moet hebben doodgeschoten de gebeurtenissen van die avond in is gaan vullen en hieraan (onjuiste) details heeft toegevoegd.”¹⁶ Deze deskundige heeft dan ook haar twijfels bij de betrouwbaarheid van de niet eerder genoemde details die [de dochter van verzoeker] relateert tijdens het derde verhoor. Evident is dat een aantal daarvan belastend is voor verzoeker. De Commissie acht het zeer wel mogelijk dat het kritische deskundigenbericht van Van der Sleen eraan heeft bijgedragen dat Rechtbank en Hof deze belastende uitspraken niet hebben meegewogen in hun bewijsconstructie.

Het is niet aan de Commissie om een oordeel uit te spreken over deze terughoudendheid van Rechtbank en Hof. Wel wil de Commissie erop wijzen dat de deskundige Van der Sleen is uitgegaan van de volgende veronderstelling: “het is gezien de werking van het menselijk geheugen niet gebruikelijk dat iemand zich meer gaat herinneren naarmate de tijd verstrijkt.”¹⁷ De Commissie heeft haar vraagtekens bij de toepasselijkheid van deze veronderstelling als het gaat om de verklaringen van [de dochter van verzoeker]. Want het is een wetenschappelijk erkend fenomeen dat getuigen – ook jeugdige getuigen – in de loop van verschillende verhoren met nieuwe details op de proppen komen, simpelweg omdat door verhoorders andere *retrieval cues* worden aangeboden.¹⁸ Vaak blijken zulke details accuraat.¹⁹ Daarom noemde geheugenonderzoeker Oeberst een ongeconditioneerd wantrouwen ten opzichte van zulke nieuwe details misplaatst.²⁰

¹⁴ Proces-verbaal verhoor 19 oktober 2005; p. 850 van het doorgenummerde dossier.

¹⁵ [Dochter van verzoeker] beschrijft tijdens dit derde verhoor voorts dat zij bij een eerdere gelegenheid getuige is geweest van hoe haar vader haar moeder zou hebben bedreigd (27.30 min). Zie ook noot 2.

¹⁶ Deskundigenbericht Van der Sleen 28 februari 2006, p. 5.

¹⁷ Idem, p. 4.

¹⁸ Gilbert, J.A.E. & Fisher, R.P. (2006). The effects of varied retrieval cues on reminiscence in eyewitness memory. *Applied Cognitive Psychology*, 20, 723-739.

¹⁹ Een sprekend voorbeeld bieden Peterson et al. (2001). In hun onderzoek werden kinderen (van twee tot twaalf jaar) die eerder de Eerste Hulp van een ziekenhuis hadden bezocht later daarover herhaaldelijk geïnterviewd. Na een half jaar kwamen 5-jarigen met zo'n zes nieuwe details op de proppen en het merendeel daarvan (> 80%) strookte met de feiten. Vandaar de conclusie van de auteurs: “New information that was introduced after 6 months was more likely to be accurate

Conclusie:

De Commissie meent dat de verhoren van [de dochter van verzoeker] zijn uitgevoerd volgens de regels die daarvoor redelijkerwijze kunnen gelden. Het is de Commissie opgevallen dat Rechtbank en Hof terughoudend zijn geweest in de mate waarin zij zich bij hun bewijsoverwegingen op deze verhoren hebben verlaten, ofschoon toch [de dochter van verzoeker] tijdens het derde verhoor met nieuwe details komt die belastend zijn voor verzoeker. Die terughoudendheid is begrijpelijk in het licht van het rapport daarover van drs. Van der Sleen. Maar de kritische toon van haar tweede rapport –daar waar het gaat om de status van nieuwe details – wordt slechts beperkt gedragen door het wetenschappelijke onderzoek ter zake.

Onderzoeksvraag B

Onderzoeksvraag B richt zich op het horen van een voormalig gevangenismedewerker als getuige. In het aanvullende verzoekschrift werd deze onderzoeksvraag toegelicht. Volgens deze toelichting zou de medewerker – destijds werkzaam als geestelijk verzorger - kunnen bevestigen dat de vriendin van verzoeker ooit had toegegeven het trainingspak dat verzoeker op 4 juli 2005 droeg, te hebben weggemaakt. Bedoelde gevangenismedewerker is op 4 februari 2008 gehoord door de raadsheer-commissaris. Het verhoor vond plaats op verzoek van de raadsman van verdachte [verzoeker]. Tijdens dat verhoor deed de medewerker een beroep op het verschoningsrecht als bedoeld in artikel 218 van het Wetboek van Strafvordering. De Advocaat-Generaal zag geen aanleiding hem opnieuw te verhoren. De reden daarvoor was dat datgene wat de raadsman aanvoerde, namelijk dat de medewerker iets had gehoord dat van belang was, naar het oordeel van de Advocaat-Generaal slechts berustte op een veronderstelling. Na beraad heeft het Hof het verzoek van de verdediging tot het horen van deze getuige afgewezen omdat deze ondubbelzinnig heeft medegedeeld een beroep te doen op het verschoningsrecht.²¹

Conclusie:

De Commissie ziet geen aanleiding de voormalige gevangenismedewerker alsnog nader te laten horen. Het Hof heeft immers geen overwegingen gewijd aan de kleding die verzoeker op 4 juli 2005 zou hebben gedragen. Het heeft evenmin aandacht besteed aan de eventuele verdwijning van deze kleding. De kleding die verzoeker op 4 juli 2005 zou hebben gedragen, noch de vraag wat er met die kleding nadien is gebeurd, heeft een rol gespeeld in de bewijsconstructie van het Hof. Daarom ziet de Commissie de relevantie niet in van een door een voormalige gevangenismedewerker over dit onderwerp af te leggen verklaring. Ten slotte heeft de Commissie geen reden aan te nemen dat bedoelde medewerker van standpunt is veranderd als het gaat om zijn beroep op het verschoningsrecht dat hem toekomt in zake informatie waarvan hij in zijn (toenmalige) hoedanigheid van geestelijke verzorger deelgenoot is gemaakt. Er is naar het oordeel van de Commissie geen sprake van nieuwe feiten die een nader verhoor zouden rechtvaardigen.

Onderzoeksvraag C

Deze vraag heeft betrekking op een in de woning van het slachtoffer aanwezige computer. De Commissie wordt verzocht nader onderzoek in te stellen naar het gebruik van deze (Nokia) computer op 4 juli 2005 om 19.04 uur en 19.53 uur. De Commissie stelt vast dat uitgebreid onderzoek is gedaan naar het gebruik van de computer en dat daarbij is gekeken naar zowel het *account* van het

than inaccurate" (p. 353). Peterson, C., Moores, L. & White, G. (2001). Recounting the same events again and again: Children's consistency across multiple interviews. *Applied Cognitive Psychology*, 15, 353-371.

²⁰ Oeberst, A. (2012). If anything else comes to mind...better keep it to yourself? Delayed recall is discrediting: Unjustifiable. *Law and Human Behavior*, 36, 266-274.

²¹ Proces-verbaal van de terechtzitting 18 maart 2008, p. 24. In het proces-verbaal van de terechtzitting wordt de getuige overigens [[getuige 3]] genoemd.

slachtoffer²² als naar het *gastaccount*.²³ Uit het onderzoek van verbalisant [verbalisant 1] blijkt dat op 4 juli 2005 om 19.04 en 19.53 uur folders zijn aangemaakt en geopend, waarbij geen sprake is van een gebruikershandeling, maar van een routine die automatisch wordt uitgevoerd door Nokia computers. Op 7 en 8 mei 2005 is via het *gastaccount* veelvuldig gesurft naar hoofdzakelijk voetbalsites. Verzoeker heeft dit eerdere gebruik toegegeven. Na die tijd is niet meer via het *gastaccount* gesurft.

Conclusie:

De Commissie ontgaat het belang van deze vraag, omdat reeds op basis van andere gegevens is vastgesteld dat verzoeker op de genoemde tijdstippen in de woning van het slachtoffer aanwezig was. Dat is door hem overigens ook niet weersproken.

Onderzoeksvraag D

Onderzoeksvraag D betreft – kort gezegd – het onderzoek naar schotresten.

In zijn arrest heeft het Hof melding gemaakt van de resultaten van het schotrestenonderzoek.²⁴ In de nabijheid van het hoofd van het slachtoffer is een schotrestdeeltje aangetroffen dat karakteristiek is voor loodhoudende schotresten. In samenhang met de bevindingen van de patholoog heeft dat gegeven het Hof tot de conclusie gebracht dat sprake lijkt te zijn geweest van een opgezet schot. In de auto van het slachtoffer, die door verzoeker is gebruikt, zijn bovendien loodhoudende schotrestdeeltjes aangetroffen. Het Hof heeft het niet aannemelijk geacht dat de aangetroffen schotresten zijn gerelateerd aan de beroepsmatige activiteiten van het slachtoffer.

Het Hof heeft niet expliciet vastgesteld of overwogen dat de schotrestdeeltjes rond en nabij het hoofd van het slachtoffer qua samenstelling identiek zijn aan de schotrestdeeltjes die in de auto werden aangetroffen. In zijn arrest heeft het Hof uitgesproken dat het uit de beschikbare gegevens afleidt dat verzoeker kort voordat hij in de auto is gaan rijden, betrokken is geweest bij een schietproces met loodhoudende munitie en dat ook het op de rugleuning van de bank en in de nabijheid van het hoofd van het slachtoffer aangetroffen deeltje loodhoudende schotresten bevat.²⁵

In het rapport van de deskundige dr. Moynehan, dat als productie V is overgelegd bij het verzoekschrift, komt de volgende passage voor:²⁶

“Consequently, in answer to the question put to me: “Are the GSR²⁷ particles found on the victim from the same composition as the GSR particles that are found in the car?”, in my opinion the Category A particles from the car have a different composition to the particle found near the victim, in that the particles from near the victim contained silicon, whereas those from the car did not. Three of the particles from the car contained aluminium, whereas the particle found near the victim did not. As discussed in Section 5.2, *this does not* necessarily mean that the particles *did not* originate from the shooting. It would have been useful to have examined more samples from the scene to establish the composition of GSR produced in the shooting, and whether or not any of the particles produced were familiar to those in the car.” [cursivering van de Commissie]

²² Zie proces-verbaal politie Rotterdam-Rijnmond, nr. 050718253.OIG, 18 juli 2005 en nr. 059291328.AMB, verbalisant [verbalisant 1].

²³ Zie proces-verbaal politie Rotterdam-Rijnmond, nr. 0508171000.AMB, 17 augustus 2005 en nr. 0508290945.AMB, verbalisant [verbalisant 2].

²⁴ Arrest Hof 's-Gravenhage, 1 april 2008, p. 7-9.

²⁵ Arrest Hof 's Gravenhage, 1 april 2008, p. 12.

²⁶ Forensic Report dr. Christopher R. Moynehan, bijlage aanvullend verzoek tot voorbereiding onderzoek in herziening, 14 augustus 2014.

²⁷ GSR = gun shot residue

Op p. 18 van Moynehans rapport wordt die conclusie bondig herhaald²⁸:

“However, it has not been established whether or not this GSR (in de auto, toevoeging Commissie) could have originated from the shot which killed Ms [[slachtoffer]].”

In paragraaf 5.2 van zijn rapport zet Moynehan uiteen dat zogeheten categorie A munitie verschillende samenstellingen kan hebben, waartussen toch een aanzienlijke overlap bestaat en waarbij voorts rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid van “hybrid particles”. Moynehan merkt verder op dat de schotresten die in de auto werden aangetroffen zodanig omvangrijk waren dat hij niet verwacht dat zij toevallig, zonder gerelateerd te zijn aan het gebruik van vuurwapens, in de auto terecht kwamen.²⁹

In het NFI-rapport van ing. Biegstraten³⁰ dat als productie IV bij het verzoekschrift³¹ werd overgelegd, is een overzicht te vinden van TR³²-nummers (p. 2). In dit verband zijn de TR-nummers T-014, T-015, T-016 en T-017 relevant. Ze maken duidelijk dat schiethanden van het slachtoffer zijn genomen (T-014), dat bij de inschotverwonding in het hoofd van het slachtoffer is gezocht naar schotresten (T-015), dat schotrestenfolie is aangebracht op de rugleuning van de bank, nabij het hoofd van het slachtoffer (T-016), en dat de rechterhand en de rechteronderarm van het slachtoffer zijn bemonsterd (T-017). Behalve de monsters die zijn genomen van het slachtoffer en de rugleuning van de bank waarop zij is aangetroffen, is ook de bedsprei waaronder zij werd aangetroffen op schotresten onderzocht. In de twee zwarte vlekken die op deze spreij werden aangetroffen, zijn geen schotresten aangetoond. Dat deze vlekken zijn ontstaan door het schietproces is evenmin aangetoond.

Het verzoekschrift stelt dat dr. Moynehan kennis heeft genomen van de "ruwe data" van het NFI, data die niet in het dossier zaten dat ter beschikking stond aan het Hof.³³ Dr. Moynehan geeft op p. 5 een overzicht van het onderzoeksmateriaal dat aan zijn rapport ten grondslag ligt. Wanneer in het verzoekschrift wordt gesproken over "ruwe data", wordt kennelijk bedoeld op de in het rapport van Moynehan onder 7 genoemde “copies of analytical results from the Netherlands Forensic Institute, relating to gunshot residue analysis”. Uit het proces-verbaal van de terechtzitting in eerste aanleg van 26 mei 2006 leidt de Commissie evenwel af dat dit gegevensbestand ook in het strafdossier is opgenomen dat aan de Rechtbank en het Hof ter beschikking stond.³⁴ (p. 2-3).

Zowel NFI-deskundige ing. Biegstraten als dr. Moynehan concluderen dat (a) in de auto aangetroffen deeltjes passen bij het gebruik van een vuurwapen, (b) gebruik is gemaakt van loodhoudende munitie en (c) de andere samenstelling van schotresten die in de woning en schotresten die in de auto werden aangetroffen, niet betekent dat sprake is geweest van verschillende schietprocessen. Het Hof heeft overwogen dat “er aanwijzingen zijn dat de verdachte kort voordat hij in de auto is gaan rijden betrokken is geweest bij een schietproces met loodhoudende munitie”. Het Hof acht niet aannemelijk dat – zoals door de verdediging naar voren is gebracht – de schotresten door het slachtoffer of een andere persoon in de auto terecht kunnen zijn gekomen. Het slachtoffer was weliswaar een politieagente in opleiding, maar oefenen op de schietbaan van de politie was voor haar nog niet aan de orde. Bovendien: de Nederlandse politie schiet uitsluitend met loodvrije munitie. Voorts is het niet aannemelijk geworden dat het slachtoffer ooit met loodhoudende munitie

²⁸ Forensic report dr. Christopher R. Moynehan, bijlage aanvullend verzoek tot voorbereiding onderzoek in herziening, 22 augustus 2014, p.18.

²⁹ Forensic report dr. Christopher R. Moynehan, bijlage aanvullend verzoek tot voorbereiding onderzoek in herziening, 22 augustus 2014, p.17 en 18.

³⁰ Rapport van ing. J.C. Biegstraten, 15 september 2005, zaaknummer 2005.07.06.001.

³¹ Verzoekschrift 14 augustus 2014.

³² TR = technische recherche.

³³ Verzoekschrift 14 augustus 2014, p. 13.

³⁴ Proces-verbaal terechtzitting rechtbank Rotterdam d.d. 23 mei 2006, p. 4 (en zie ook noot 29).

schoot, noch dat zij in contact is gekomen met andere personen die dat wel deden.³⁵ Ook het op de rugleuning van de bank in de nabijheid van het hoofd van het slachtoffer aangetroffen schotrestdeeltje, bevat loodhoudend materiaal.

Conclusie:

De Commissie ziet geen reden tot nader onderzoek. Dat de schotrestdeeltjes in de woning, rond en nabij het hoofd van het slachtoffer, identiek zijn aan de schotrestdeeltjes die in de auto zijn aangetroffen is nooit een cruciaal onderdeel geweest in de bewijsoverwegingen van het Hof. Het is daarom dat de Commissie het niet nodig acht om naar deze kwestie verder onderzoek te doen. De Commissie ziet evenmin nieuwe argumenten om de mogelijkheid te heroverwegen dat de schotresten in de auto door het slachtoffer of een andere persoon dan de verzoeker terecht zijn gekomen.

Onderzoeksvraag E

Deze onderzoeksvraag heeft vooral betrekking op de positie van [betrokkene 3], die wordt opgevoerd in het alternatieve scenario van verzoeker. Aan dat alternatieve scenario ligt in de kern niet meer ten grondslag dan de stelling van verzoeker dat [betrokkene 3] een relatie zou hebben gehad met het slachtoffer en de verklaring van verzoeker dat het slachtoffer op 4 juli 2005 in de avonduren nog bezoek zou krijgen van een persoon uit het flatgebouw waar zij woonde.

Conclusie:

De Commissie ziet noch in het een, noch in het ander aanleiding voor nader onderzoek. Een alternatief scenario is slechts dan reden voor nader onderzoek als in de onderbouwing daarvan serieuze aanknopingspunten kunnen worden gevonden voor het ernstige vermoeden dat is omschreven in artikel 457, eerste lid, onder c Sv. De enkele stelling dat mogelijk een ander dan verzoeker het strafbare feit heeft begaan, is daarvoor onvoldoende: zij doet immers op geen enkele wijze afbreuk aan de in de strafzaak tegen verzoeker gepresenteerde bewijzen en zij kan evenmin op zichzelf een begin opleveren van het ernstige vermoeden dat verzoeker ten onrechte is veroordeeld.

Het tijdstip van overlijden

Ofschoon hij er geen onderzoeksvragen aan verbindt, voert de advocaat van verzoeker in zijn verzoekschrift het tijdstip van overlijden op als nieuwe aanwijzing.³⁶ Deze aanwijzing wordt onderbouwd door een in het als productie III bij het verzoekschrift³⁷ gevoegd rapport van 29 september 2012 van F.R.W. van de Goot³⁸ (arts en patholoog). In zijn rapport brengt deze deskundige vier, zoals hij het zelf noemt, “statements” naar voren, die zijn te lezen als commentaar op het werk van de schouwarts Bender in deze zaak. Meer specifiek heeft Bender zich volgens Van de Goot bediend van een subjectieve en onbetrouwbare onderzoeksmethode voor zover zijn schatting van het tijdstip van overlijden is gebaseerd op “het koud aanvoelen” van het lichaam (“statement 1”). Evenmin kan die schatting volgens Van de Goot worden gebaseerd op de indroging van de ogen (“statement 2”). Het oordeel van Bender over de lijkvlekken, leidend tot een schatting van de postmortale periode die varieert van 9 tot 36 uren, wordt door Van de Goot daarentegen wel ondersteund, zij het dat Van der Goot het waarschijnlijk acht dat de postmortale periode in de “eerste helft” van de door Bender beschreven bandbreedte zit (“statement 3”). Voorts: de bevindingen van Bender ten aanzien van het ontbreken van lijkstijfheid kunnen volgens Van de Goot – gelet op de daarbij behorende interpretatiemogelijkheden – geen bijdrage leveren aan de schatting van het tijdstip van overlijden (“statement 4”).

³⁵ Proces-verbaal nr. 058240800.AMB, 24 augustus 2005, verbalisant [verbalisant 3].

³⁶ Verzoekschrift, 14 augustus 2014, p. 11 en 12.

³⁷ Verzoekschrift 14 augustus 2014.

³⁸ Rapport drs. F.R.W. van de Goot, 29 september 2012.

Het rapport van Van de Goot mondt uit in zijn stelling dat een betrouwbare uitspraak over het tijdstip van overlijden niet kan worden gegeven:

- “De periode van 24 tot 36 uren zou best kunnen maar daar zitten de zelfde tegenstrijdigheden in als in een kortere periode en zelfs bij een veel langere periode.”³⁹

en:

- “Daarbij lijkt, uitgaande van deze gegevens zelfs sprake van een kortere periode, korter dan 24 uur aannemelijk, anderzijds op grond van de zelfde gegevens lijkt een langere periode, langer dan 36 uur opeens meer waarschijnlijk.”⁴⁰

De Commissie begrijpt het tweede citaat uit het rapport van Van de Goot aldus dat met de bekende gegevens verschillende tijdvakken van het geschatte tijdstip van overlijden kunnen worden benoemd – maar dat uiteindelijk geen betrouwbare uitspraak kan worden gedaan (zoals het eerste citaat onder woorden probeert te brengen).

In het verzoekschrift wordt daaraan deze conclusie verbonden:⁴¹

“Als het Hof had aangenomen dat het aannemelijker is dat het slachtoffer korter dan 24 uur voor de schouw om het leven was gebracht, zou dit hebben betekend dat het slachtoffer tussen 05.30 uur op 5 juli en 05.30 uur op 6 juli 2005 om het leven was gebracht. Aangezien het Hof heeft aangenomen dat verzoeker op 4 juli 2005 om 20.14 uur uit het appartement van het slachtoffer vertrok en een alibi heeft voor de gehele nacht, zou dit betekenen dat verzoeker het slachtoffer onmogelijk om het leven had kunnen brengen.”

Het was overigens Van de Goot zelf die op 6 juli 2005 sectie verrichtte op het stoffelijk overschot van het slachtoffer in het kader van het opsporingsonderzoek (‘ingevolge mondelinge opdracht van de officier van justitie te Rotterdam’). Destijds heeft hij opgemerkt dat het bepalen van tijdstip van overlijden in feite behoort tot het terrein van de forensisch geneeskundige en dat een uitspraak omtrent het tijdstip van overlijden – met een onzekerheidsmarge die samenhangt met de omstandigheden ter plaatse – alleen ten tijde van de eerste schouw kan worden gedaan.

In zijn arrest heeft het Hof⁴² op basis van de verklaring die de forensisch geneeskundige P.P.M. Bender naar aanleiding van de schouw heeft opgesteld, geschat dat het overlijden vermoedelijk langer dan 24 uren en korter dan 36 uren voor het tijdstip van de schouw heeft plaatsgevonden.⁴³ De schouw vond plaats op 6 juli 2005 om 05.30 uur. Uit de in de geneeskundige verklaring geformuleerde schatting kan dan ook worden afgeleid dat het slachtoffer tussen 4 juli 2005 te 17.30 uur en 5 juli 2005 te 05.30 is overleden.⁴⁴ Die schatting sluit aan bij de overige onderzoeksgegevens waarop het Hof de bewezenverklaring heeft gebaseerd. In dat verband heeft het Hof vastgesteld dat verzoeker op 4 juli 2005 omstreeks 18.30 uur bij de woning van het slachtoffer is aangekomen, dat hij die woning met zijn kinderen omstreeks 20.15 uur heeft verlaten en voorts dat het slachtoffer na 4 juli 2005 om 18.00 uur niet meer door derden is gezien en evenmin nog telefonisch contact met derden heeft gehad.⁴⁵

Conclusie:

De geneeskundige verklaring van Bender merkt nadrukkelijk op dat het tijdstip van overlijden slechts kan worden geschat. Het Hof was derhalve, zoals ook blijkt uit het arrest, bekend met de

³⁹ Rapport drs. F.R.W. van de Goot, idem p. 4.

⁴⁰ Rapport drs. F.R.W. van de Goot, idem p. 4.

⁴¹ Verzoekschrift, 14 augustus 2014, p. 12.

⁴² Arrest Hof 's-Gravenhage 1 april 2008, p. 6.

⁴³ Rapport 0508011010.doc van P.P.M. Bender, 1 augustus 2005 en aanvullende rapportage, 2 maart 2006.

⁴⁴ Arrest Hof 's-Gravenhage, 1 april 2008, p. 11.

⁴⁵ Arrest Hof 's-Gravenhage, 1 april 2008, p. 11.

betrekkelijke waarde van die schatting. Het Hof heeft de schatting van het tijdstip van overlijden daarom in verband gebracht met andere onderzoeksbevindingen die inzicht kunnen geven in dat tijdstip. Van een aanwijzing die noopt tot nader onderzoek is naar het oordeel van de Commissie zodoende geen sprake. Daarbij heeft de Commissie acht geslagen op de navolgende omstandigheden:

- a. het Hof was zich, gelet op de geneeskundige verklaring van Bender, bewust van de betrekkelijke waarde van de schatting van het tijdstip van overlijden;
- b. het Hof heeft in zijn bewijsconstructie deze schatting daarom in verband gebracht met andere onderzoeksgegevens die licht werpen op de chronologie van de gebeurtenissen;
- c. Van de Goot heeft de schatting van Bender niet als onjuist betiteld en hij heeft opgemerkt dat een tijdvak van 24-36 uren “best (zou) kunnen”;
- d. De hypothese die in het verzoekschrift op basis van het rapport van Van de Goot naar voren wordt gebracht (“...zou dit hebben betekend dat het slachtoffer tussen 5.30 uur op 5 juli en 5.30 uur op 6 juli 2005 om het leven was gebracht...”), kan geen steun vinden in de bevindingen van deze deskundige. Volgens Van de Goot kan nu eenmaal geen betrouwbare uitspraak over het tijdstip van overlijden worden gedaan.

De suggestie dat “mogelijk” additionele informatie over bijvoorbeeld omstandigheden en temperatuurmetingen meer helderheid kan verschaffen en dat een hypoxantine-bepaling zou kunnen worden ingezet op glasvocht – waarvan “de uitkomsten additioneel zijn en niet leidend”⁴⁶ – heeft daarbij naar het oordeel van de Commissie geen betekenis. Doorslaggevend is voor de Commissie dat in het verzoekschrift wordt miskend dat het Hof de op basis van de geneeskundige verklaring geformuleerde schatting van het tijdstip van overlijden uitdrukkelijk in verband heeft gebracht met andere onderzoeksgegevens – die in het verzoekschrift niet ter discussie zijn gesteld.

Samenvattend

De Commissie is van oordeel dat de door verzoeker naar voren gebrachte overwegingen inzake: A de verhoren van zijn dochter; B de ontlastende wetenschap waarover een ex-gevangenismedewerker zou beschikken; C de tijdstippen waarop de computer van het slachtoffer op de avond van 4 juli 2005 werd gebruikt; D de schotresten in de auto van het slachtoffer en op de plaats delict; E het alternatieve scenario met een andere dader, en het geschatte tijdstip van overlijden de soliditeit ontberen die nodig is om aanleiding te kunnen zijn voor nader onderzoek. Sommige van deze overwegingen (schotrestenonderzoek, tijdstip van overlijden) werden destijds ook al aangevoerd in de strafzaak en waren bij de rechters als zodanig bekend. Ten aanzien van de andere punten die door verzoeker zijn ingebracht, zoals de onbetrouwbaarheid c.q. authenticiteit van de verklaringen van zijn dochter en de verklaring van de ex-gevangenismedewerker, acht de Commissie nader onderzoek niet nodig, ofwel omdat zulk onderzoek reeds afdoende is gedaan, ofwel omdat de onderzoekwensen zijn gebaseerd op speculatieve uitgangspunten.

De Commissie ziet, gelet op het vorenstaande, in het verzoek van de veroordeelde en zijn raadsman geen reden voor onderzoek naar het bestaan van gronden voor herziening van de veroordeling.

Den Haag, 10 april 2015,

H.L.G.J. Merckelbach,
Plaatsvervangend voorzitter Adviescommissie afgesloten strafzaken

⁴⁶ Rapport drs. F.R.W. van de Goot, idem p. 4.